<u>בבית המשפט העליון</u>

עפ"ג 16607-09-24

לפני:	כבוד השופט דוד מינץ כבוד השופט יוסף אלרון כבוד השופטת רות רונן
המערער:	ראני אלכמלאת
	נ ג ד
המשיבים:	1. מדינת ישראל 2. נפגעי העבירה
	ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-תפ"ח 4584-07-22 מיום 9.7.2024, שניתן על ידי השופטים ח' טרסי, ע' דרויאן-גמליאל ו-ה' רוזנברג שיינרט
תאריך ישיבה:	כ"ה בניסן התשפ"ה (23.4.2025)
בשם המערער:	עו"ד יוסי זילברברג
בשם המשיבה 1:	עו"ד עידית פרג'ון
בשם שירות המבחן:	עו"ס הגר ביטון

<u>פסק-דין</u>

<u>השופט יוסף אלרון:</u>

לילה של צריכת אלכוהול, נהיגה פראית ומסוכנת, מנוסה ממשטרת ישראל ופריצת מחסום משטרתי – נגמר בכך שהמערער פגע עם רכבו במתנדב המשטרה, רס"ב עמיחי כרמלי ז"ל, גרם למותו, ופצע אנשי משטרה נוספים וכמה מחבריו.

בשל מעשיו, המערער הורשע לפי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של רצח לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ביסוד נפשי של אדישות; חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק; נהיגה פזיזה, לפי סעיף 338(א)(1)(2) לחוק; ונהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

בגזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-תפ"ח 4585-07-22 מיום 9.7.2024 (השופטים ח' טרסי, ע' דרויאן-גמליאל ו-ה' רוזנברג שיינרט), נגזר על המערער עונש של 17.5 שנות מאסר בפועל, לצד עונשי מאסר על תנאי, פסילת רישיון בפועל ותשלום פיצוי.

לפי הנטען בערעור, עונש המאסר בפועל חמור יתר על המידה, וכך גם סכום הפיצויים שנפסקו.

כתב האישום המתוקן

1. בתמצית יצוין, כי כתב האישום המתוקן מגולל בהרחבה את שלבי הבילוי של המערער וחבריו בלילה שבין ה-10.6.2022 ליום שלמחרת. בני החבורה שתו לשוכרה בבית המערער ברהט, נסעו לבלות בבאר-שבע, שם פגשו חברים נוספים ושתו משקאות אלכוהוליים, והמשיכו ל"פאב" ה"טראבין" בראשון לציון (להלן: הפאב). גם בפאב צרכו משקאות אלכוהוליים. ביום 11.6.2022, בסמוך לשעה 4:30, המערער ושניים מחבריו יצאו מהפאב ונכנסו לרכב פורד עמו הגיעו. בני חבורה נוספים נסעו בשני רכבים אחרים. המערער, המוגדר כ"נהג חדש", נהג ברכב הפורד.

2. בהגיעם לצומת הרחובות דרך המכבים ופרימן בראשון לציון, חלק מבני החבורה יצאו ורקדו בצומת בליווי מוזיקה. באותה העת חלפה במקום ניידת משטרה אשר הבחינה במתרחש. המערער, במטרה להתחמק מבדיקתו על ידי השוטרים, נכנס לרכב הפורד והחל בנהיגה במהירות מופרזת. הוא פגע עם הרכב במונית, והמשיך בנסיעה מהירה כאשר השוטרים רודפים אחריו בניידת תוך הפעלת אורות כחולים, סירנה וכריזה. המערער הוסיף לנהוג במהירות מופרזת, תוך שהוא חוצה צומת ברמזור אדום. בהמשך דרכו ניצב מחסום משטרתי לבדיקת שכרות, ובו ארבע ניידות משטרה אשר חסמו חלק מנתיבי הנסיעה. רס"ב עמיחי כרמלי ז"ל (להלן: המנוח) עמד במחסום כשהוא עוטה אפוד זוהר.

3. המערער הבחין במחסום, אולם המשיך לנסוע לעברו במהירות גבוהה. הוא עקף משמאל רכב שהיה בדרכו למחסום ובעודו שווה נפש לאפשרות גרימת פגיעה קטלנית במי מבין אנשי המשטרה, פגע בעוצמה במנוח ובאחת הניידות. המנוח הועף מרחק של כ-30 מטרים עד שהוטח על הארץ. מיד לאחר מכן, המערער פגע בעוצמה בניידת נוספת ופצע שני שוטרים. המערער לא חדל מנהיגתו עד אשר התנגש במעקה בטיחות ופגע

ברכב פרטי אחר שבו שני נוסעים נוספים. כאשר רכב הפורד הגיע לכדי עצירה, וחרף מודעות המערער כי פגע בכלי רכב ושוטרים, יצא מהרכב והחל לרוץ עד שנעצר בקרבת מקום על ידי שוטרים.

4. מותו של המנוח נגרם במקום. שני שוטרים נוספים נפצעו, לאחד מהם נגרמו חבלות ראש ודימום. גם חבריו של המערער אשר היו עמו ברכב הפורד פונו לקבלת טיפול רפואי ונגרמו להם פציעות. כאמור, למערער יוחסו עבירות רצח; חבלה חמורה; נהיגה פזיזה ונהיגה בשכרות.

גזר דינו של בית המשפט המחוזי

5. לאחר הליך גישור, הוסכם על הסדר טיעון שבמסגרתו הוגש כתב האישום המתוקן שתואר לעיל. בהתאם להסדר, לא הושגה הסכמה לעניין העונש, אולם נכתב כי המשיבה תעתור למתחם עונש ראוי בין 19 ל-25 שנות מאסר ולהטלת עונש המצוי ברף התחתון במסגרתו. זאת, לצד עונשים נלווים. עוד הובהר כי ההגנה תטען לעונש כראות עיניה.

6. משכך, המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות אשר יוחסו לו. טרם גזירת הדין, הונחו לפני בית המשפט המחוזי תסקירי נפגעי העבירה – על אודות רעיית המנוח, בנו, בתו ואביו. כמו כן, הוגש תסקיר בעניינו של המערער. במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט המחוזי עמד על פגיעתו הקשה של המערער בערך חיי האדם לצד ערכים חברתיים חשובים נוספים. הודגש כי המערער צרך אלכוהול בשלוש הזדמנויות שונות בליל האירוע – בביתו, בבאר-שבע ובפאב בראשון לציון; עוד צוין כי פעל בזלזול מוחלט כלפי הוראות החוק עת שניסה להימלט מהשוטרים תוך שהוא נוהג בפראות ומסכן את עצמו, את חבריו ואת משתמשי הדרך. לא רק זאת, גם לאחר שפרץ את המחסום ופגע בשוטרים, ניסה לברוח רגלית עד שנעצר.

בשקלול נסיבות אלו בקביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט המחוזי הרחיב באשר לרפורמה בעבירות ההמתה והשלכותיה, תוך שעמד על מגמת ההחמרה בענישה המתחייבת במקרים של רצח באדישות, לפי סעיף 300(א) לחוק. לצד זאת, צוין כי המקרים שבהם דן בית המשפט ברצח באדישות לא התייחסו לסיטואציה עובדתית דומה שבה הרצח ארע אגב נהיגה פרועה תחת אלכוהול. כמו כן, הודגשה ההבחנה הנדרשת בין מקרים של רצח באדישות, לבין מקרי המתה בקלות דעת. לאחר שסקר גזרי דין

במקרים של המתה באדישות שבהם נעשה שימוש קטלני ברכב, בית המשפט המחוזי קבע כי הוראות הרפורמה בעבירות ההמתה כמו גם מדיניות העניש אשר הותוותה על ידי בית המשפט העליון, מחייבות החמרה ניכרת במתחמי העניש ובעונשים הנגזרים בגדרן.

אשר על כן, ובשים לב לכך שלצד עבירת הרצח המערער גרם לנזקים לארבעה נפגעים נוספים, נקבע מתחם עונש הולם בין 17 ל-21 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית ומשלימה.

7. לצורך קביעת עונשו של המערער בגדרי מתחם זה, בית המשפט המחוזי התחשב בעובדה כי המערער הוא צעיר כבן 30 הנעדר עבר פלילי, אשר עד למעצרו עבד לפרנסתו וניהל אורח חיים נורמטיבי. בנוסף, ניתן משקל לכך שמהתסקיר שהוגש בעניינו עולה כי קיבל אחריות מלאה על מעשיו וביטא צער, בושה ואשמה עליהם. לצד אלו, בית המשפט המחוזי התייחס לכך שמשתקפת תמונה מדאיגה מדפוסי הנהיגה של המערער והשילוב בינם לבין צריכת אלכוהול, באופן המגביר את הסיכון הנשקף ממנו.

8. לבסוף, נגזרו על המערער העונשים הבאים: 17.5 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו; 18 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה של נהיגה בשכרות או תחת השפעת סמים או אלכוהול, נהיגה בזמן פסילה או כל עבירת אלימות מסוג פשע, במשך 3 שנים מיום שחרורו; כמו כן, המערער נפסל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 12 שנים מיום שחרורו ממאסר. בנוסף, חויב לפצות את נפגעי העבירה בסכום כולל של 348,000 ש"ח – 158,000 ש"ח לרעיית המנוח, 50,000 ש"ח לבתו של המנוח, 50,000 ש"ח לאביו של המנוח; 30,000 ש"ח לשוטרים הנוספים שנפצעו; ו-15,000 ש"ח עבור כל אחד מחבריו של המערער שנפצעו.

עיקרי טענות הצדדים בערעור

9. בתמצית, טענות המערער נחלקות לשני סוגים – הראשון, טענות המופנות כלפי אופן יישום הרפורמה בעבירות ההמתה, ובמידה מסוימת כלפי הוראות הרפורמה עצמה; השני, טענות באשר למספר נסיבות ספציפיות של המערער – ובכלל זה שיקולי שיקום, הנזקים שנגרמו למערער ומשפחתו, עמדת שירות המבחן בעניינו, הודאתו במיוחס לו והבעת חרטה.

10. ביחס להוראות הרפורמה בעבירות ההמתה, בא-כוח המערער טען כי לשיטתו המקרה שלפנינו מהווה ביטוי מובהק לכך שעבירות המתה באדישות אינן צריכות להיכלל בעבירת הרצח. עוד ביקש להדגיש את ייחודו של המקרה – שבו ההמתה בוצעה באמצעות רכב ותוך כדי נסיעה. בהמשך לכך, נטען כי טרם הרפורמה בעבירות ההמתה המערער היה מורשע בעבירת ההריגה (סעיף 298 לחוק, בנוסחו הקודם) אשר טווח הענישה בגינה נמוך באופן משמעותי.

בד בבד, נטען כי בית המשפט המחוזי שגה באופן יישום הרפורמה בעבירות ההמתה ולדבריו קבע מתחם ענישה מחמיר באופן קיצוני המתאים למקרים שבהם נאשמים הורשעו ברצח בכוונה באמצעות נשק חם או נשק קר. גם במישור יישום מדיניות הענישה הנהוגה, נטען כי העונש מחמיר בהשוואה למקרים אחרים.

כמו כן, הערעור מכיל טענות רבות גם ביחס לקביעת עונשו של המערער בהתאם לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. בכלל זה, נטען כי קיימים שיקולי שיקום ואף שיקולי "חסד" המצדיקים חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם; וכי ראוי היה להעניק משקל משמעותי יותר להודאת המערער והאחריות שנטל על מעשיו. מלבד זאת, נטען כי בית המשפט המחוזי נתן משקל גדול מן הראוי לעקרון ההרתעה וזנח שיקולי שיקום. המערער משיג גם על גובה הפיצוי שנפסק, מאחר שלטענתו אין ביכולתו לשלם את הפיצוי ואף לא את חלקו.

11. מטענות המערער – לטענות המשיבה. לעמדתה, עונשו של המערער הולם את מעשיו החמורים ותוצאתם, בהתחשב ברפורמה בעבירות ההמתה והפסיקה בעקבותיה. בהיבט זה, הודגש מכלול ההתנהגות של המערער – נהיגה בשכרות, בריחה מהניידת, ניגוח המחסום בעוצמה, רצח המנוח ופגיעה בשוטרים נוספים. על כן, מעשיו משקפים זלזול מובהק והתנכרות לערך חיי אדם.

באת-כוח המשיבה הוסיפה, במענה לטענות בא-כוח המערער באשר לכך שלא נעשה שימוש בנשק חם או קר, כי במובן מסוים השימוש ברכב רק מחריף את עוצמת הסכנה, שהרי המערער רצח את המנוח ובמעשיו פגם גם באחרים. לשיטת המשיבה, נסיבותיו האישיות של המערער שוקללו כנדרש בגזר הדין; ואף אין הצדקה להתערב בסכום הפיצוי, אשר לא שולם כלל.

12. יאמר כבר עתה כי לאחר גזר הדין מושא הערעור והגשת נימוקי הערעור, ניתן פסק דיני ב-עפ"ג 43278-08-24 לולו נ' מדינת ישראל (9.2.2025) (להלן: עניין לולו). הצדדים טענו לפנינו בעל-פה ביחס להשלכותיו על המקרה דנן. מצד אחד, המערער ביקש ללמוד ממנו כי העונש שהושת עליו חמור יתר על המידה; מן הצד האחר, המשיבה ציינה את ההבחנות הנדרשות לטעמה בין המקרים, המלמדות על כך שאין להתערב בעונשו של המערער.

דיון והכרעה

13. אפתח בהתייחסות לטענותיו העקרוניות של המערער כלפי חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019, ס"ח 2779, 230 (לעיל ולהלן: הרפורמה בעבירות ההמתה). על השינוי המהותי שביצעה הרפורמה בעבירות ההמתה ביחס למקרי המתה באדישות כתבתי לא אחת (להרחבה, ראו פסקי דיני ב-ע"פ 6576/23 ברכאת נ' מדינת ישראל, פסקאות 32-36 (27.4.2025); וכן ע"פ 1932/24 קיברה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.1.2025)). במהותו של עניין – הרפורמה מגלמת החמרה מהותית, ערכית ועונשית במקרה של רצח באדישות (ע"פ 2654/22 מדינת ישראל נ' דישלבסקי, פסקה 10 (6.12.2022) (להלן: עניין דישלבסקי); ע"פ 1464/21 קפוסטין נ' מדינת ישראל, פסקה 45 (11.9.2022)).

14. כפי שנטען בערעור, מעשיו של המערער חסו בעבר תחת עבירת ההריגה והעונש בגינם היה נמוך יותר. ואולם, המתה באדישות כבר אינה "הריגה" (לפי סעיף 298 לחוק, בנוסחו הקודם) אשר בצדה היה עונש מרבי של 20 שנות מאסר בפועל. כעת, המתת אדם באדישות היא רצח – בין אם רצח בנסיבות מחמירות ובין אם רצח "בסיסי" (סעיפים 301א ו-300 לחוק, בהתאמה). בהיעדר נסיבות מחמירות (מבין אלו הנכללות בסעיף 301א(א) לחוק) העונש המרבי בגינה הוא עונש של מאסר עולם.

מכאן נובעת במישרין מדיניות ההחמרה בענישה הנהוגה במקרים של רצח באדישות, בהשוואה להריגה. החמרה זו אינה פרי יוזמה של בית המשפט או בגדר מדיניות ענישה שנוצרה יש מאין; היא תוצר טבעי ומתחייב מהוראות הרפורמה בעבירות ההמתה – כך נובע מלשון החוק, מדברי ההסבר לחוק (דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 124) (עבירות המתה), התשע"ו-2015, ה"ח 972, 166, 169); ומדו"ח הצוות ששימש בסיס לרפורמה (דוח הצוות לבחינת יסודות עבירות ההמתה דין וחשבון 20-24 (2011)).

הרפורמה משקפת הכרעה נחרצת, שהתקבלה לאחר הליך חקיקה מקיף וממושך, ובתום דיון מושכל שבו כלל השיקולים השונים הוצגו לפני המחוקק. כפי שציינתי בעניין יאסין: "חובה עלינו להבהיר כי בחינת רף הענישה בגין רצח באדישות לפי רף הענישה שהיה נהוג בעבר במסגרת עבירת ההריגה, סותרת את תכלית הרפורמה בעבירות ההמתה. אשוב ואדגיש: כוונת המחוקק לא הייתה להפחית מחומרת מעשה רצח או מן התיוג הנלווה לכך, אלא להפך – להבהיר כי הממית באדישות רוצח הוא, ולהעניש בהתאם" (**להרחבה: ע"פ 6063/21** מדינת ישראל נ' יאסין, **פסקה 43** (26.3.2024) (**להלן: עניין יאסין**)); **וראו גם: ע"פ 881/23** סמורז'בסקי נ' מדינת ישראל, **פסקה 41** (9.3.2025)(**להלן: עניין סמורז'בסקי**)).

15. למעשה, טיעונו של המערער, המפקפק בהכרעת המחוקק וממחיש את השלכותיה העונשיות, רק מבליט כי בית המשפט המחוזי נהג כשורה וכמתחייב.

הרפורמה בעבירות ההמתה נכנסה לתוקפה כבר לפני כמעט 6 שנים. בזמן שחלף התגבשה פסיקה רבה של בית משפט זה המתווה את מדיניות הענישה במקרים של רצח באדישות. מפסיקה זו ניתן ללמוד בבירור על מגמה כללית של החמרה בענישה בגין רצח ביסוד נפשי של אדישות (ע"פ 2079/22 חוג'יראת נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (13.8.2023)); על ההבחנה הקיימת במדיניות הענישה במקרים של רצח באדישות לעומת רצח בכוונה (עניין יאסין, בפס' 34-43); ולאחרונה, אף עמדתי על כך שניתן להבחין בין מקרי המתה באדישות שבהם האקט האלים הוא יסוד טבוע במעשיו של הנאשם, לבין מקרי המתה שהם פועל יוצא של נהיגה ברכב:

> "כלי הרכב אינו כלי נשק מעצם טיבו. המצב המנטלי של הנאשמים בעבירות אלה אינו מאופיין ברצון לפגוע בערך המוגן של שלמות הגוף מלכתחילה. בהתאם, מעשיהם של הנאשמים אינם מכוונים מראש כלפי קורבן מסוים. במילים אחרות, מקרים בהם נאשם נוקט באלימות יזומה ומכוונת כלפי הקורבן שונים ממקרים בהם נאשם גובה את חייו של הקורבן כתוצאה מנהיגה ברכב שלא נועדה באופן ישיר לפגוע בחיי אדם. ויובהר – אין באמור כדי לשנות מכך שמקרי המתה שהם תוצאה של נהיגה ברכב שנעשים כאשר הנהג אדיש לאפשרות קרות התוצאה הקטלנית יתויגו באופן חד וברור כ"רצח"; אין באמור גם כדי לשנות מכך שיש לנקוט כלפי עבירות אלה במלוא החומרה הנדרשת, כראוי למי שמורשע ברציחתו של אדם אחר. אך לצד זאת אין לשכוח כי מטרת הרפורמה בעבירות ההמתה היא יצירת מדרג ענישה הולם לנוכח

> עקרון האשמה, ומדרג כזה יש ליצור גם בין הרוצחים הפועלים באדישות. המקרים שבהם ההמתה היא תוצאה של נהיגה ברכב הם ככלל, שונים בחומרתם ממקרים שבהם היסוד האלים אינהרנטי למעשה. האנטי-חברתיות של המקרים האחרונים גבוהה יותר, וממילא על הענישה בהם להיות חמורה יותר" (עניין לולו, בפס' 11).

16. על הבחנה אחרונה זו מבקש להתבסס המערער לפנינו. ברם, עונשו גם כך נמוך באופן משמעותי ממקרים שבהם מדובר היה ברצח באדישות תוך שימוש בכלי נשק (השוו: עניין חוג'יראת, עניין יאסין, עניין סמורז'בסקי) או רצח בבעיטות חוזרות ונשנות (עניין דישלבסקי).

כפי שעולה גם מגזר הדין, בית המשפט המחוזי בהחלט היה ער לייחודיות המסוימת של המקרה שלפנינו והיא שהובילה לעונש קל בהשוואה למקרי רצח באדישות אחרים. המערער אף טען כי עונשו חמור מזה הנגזר בגין רצח ביסוד נפשי של כוונה, אלא שבמקרים אלו, נקבע כי "[...] על פי רוב, ומבלי לקבוע מסמרות, העונש בגין רצח בכוונה יהא בין 25 שנות מאסר בפועל לעונש של מאסר עולם [...]" (עניין יאסין, בפס' 63; ע"פ 7645/23 יחיה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (25.8.2024)).

לצד כל זאת, כל מקרה ונסיבותיו שלו. ניסיון לבודד משתנה אחד מני רבים ולהשוותו למקרים אחרים, אינו משקף נאמנה את הליך הענישה, המבוסס על התחשבות במגוון שיקולים, כל אחד לפי משקלו המתאים בנסיבות המקרה ובהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט. מכל מקום, בית המשפט המחוזי לא סטה כלל ממדיניות הענישה כפי שעוצבה בבית משפט זה וממילא אין סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים המצדיקה את התערבות ערכאת הערעור (ע"פ 4650/24 סופיר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (27.11.2024)).

17. חומרה עודפת ישנה בכך שהמערער, בהתנהלותו כמתואר לעיל, רצח איש משטרה – מתנדב. שוטרי משטרת ישראל ניצבים בחזית של הלחימה בפשיעה מדי יום ביומו. משכך הם חשופים, אולי יותר מכל, להתמודדות עם מי שאינם יראים את הדין. במובן הפיזי, הם הניצבים ברחובות העיר, לילות כימים, כמחסום אנושי המגן על הציבור הרחב. כאשר עמידתם האיתנה מובילה לפגיעה בגופם או בנפשם מן הראוי כי יינתן לכך מענה עונשי הולם.

18. במקרה שלפנינו אף יש לתאר, במידת הניתן, גם את העולה מתסקירי נפגעי העבירה. מתסקירים אלו משתקפת תמונה מכמירת לב. המנוח היה עמוד התווך של המשפחה, חבר נפש לרעייתו, דוגמה עבור ילדיו ומקור לגאווה לאביו. אובדנו משליך על כל היבטי החיים של בני המשפחה, המתקשים להתאושש מן המכה שהנחית עליהם המערער במעשיו. מטעמי צנעת הפרט, לא ארחיב.

19. כעת לנקודה מרכזית אשר נפקדה מטיעוניו של המערער, ולא בכדי. לחומרה המפליגה של עבירת הרצח שביצע המערער יש להוסיף את פגיעתו בשני שוטרים נוספים בעודם ניצבים אף הם במחסום. כאמור, גם חבריו שלו נפצעו כתוצאה ממעשיו. גם לאחר הפגיעה במחסום ובניצבים בו המערער לא התעשת; לא עצר לסייע ולהושיט יד; לא נותר בזירה להתבונן בתוצאות מעשיו ולהכות על חטא; אלא יצא מהרכב ו"החל לרוץ מהמקום, עד שנעצר בקרבת מקום על ידי השוטרים שהיו במחסום" (כלשון סעיף 20 לכתב האישום המתוקן).

כל זאת, לאחר שהרהיב עוז ונהג ברכב בתום לילה של צריכת אלכוהול ב-3 זירות שונות. זוהי לא תאונה מצערת, כפי שעשוי להשתמע מטענות המערער, אלא זלזול בחוק והתרסה כלפי שמירתו, כפי שבא לידי ביטוי בהחלטה אחר החלטה שקיבל המערער באותו הלילה. הנה כי כן, מכלול האירוע, על שלל נסיבותיו, מצדיק בהחלט את מתחם העונש ההולם שנקבע בגין כלל העבירות שבהן המערער הורשע.

20. מכאן לטענות ביחס לנסיבותיו האישיות של המערער, המצדיקות לטעמו הקלה בעונשו, עד כדי חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם. כפי שנקבע "[...] יש להחיל אמות מידה מחמירות לחריגה ממתחם העונש ההולם בעבירת הרצח, אף מכוח שיקולי צדק" (ע"פ 6692/23 זלקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 29 (21.7.2024)). עניינו של המערער רחוק מלהיכנס לגדרי מקרים אלו. שירות המבחן כלל לא בא בהמלצה שיקומית בענייננו ומהתסקיר שהוגש לעיוננו עובר לדיון בערעור עולה כי הוא בשלב "ראשוני" של שינוי אורח חייו.

21. בראי חומרת מעשיו של המערער, אף אין לתת משקל מופרז לנסיבות כגון היעדר עבר פלילי או הבעת חרטה (ראו: ע"פ 4137/22 אנאנטאפאק נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (2.7.2023); ובמקרה של רצח ביסוד נפשי של כוונה: ע"פ 1442/22 ניקולקין נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (28.5.2023)). עונשו של המערער מוקם קרוב מאוד לתחתית מתחם

העונש ההולם שנקבע. בכך ממילא ניתן ביטוי ממשי, אולי אפילו ביטוי עודף, לנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה.

22. באשר לסכום הפיצויים שנפסק ואשר אפילו מקצתו לא שולם – בהינתן שערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בגובה הפיצוי שנפסק; בהתחשב בתכלית הפיצוי אל מול היקף הנזק שנגרם בשל מעשיו של המערער; ובמיוחד מאחר שמצוקה כלכלית של מי שהורשע בפלילים או של משפחתו אינה מהווה שיקול בעת קביעת פיצוי לנפגעי עבירה במסגרת הליך פלילי (עניין סמורז'בסקי, בפס' 43) – גם ברכיב זה של גזר הדין אין עילה להתערב.

סוף דבר

23. המנוח – רס"ב עמיחי כרמלי ז"ל, היה איש משפחה ערכי, מוערך ואהוב. היה זה רק טבעי כי תכונותיו החיוביות הרבות יובילו אותו להתנדב למשטרת ישראל ולתרום במעשיו לביטחון הציבור. כך מצא עצמו באישון ליל, עומד על המשמר במחסום המשטרתי, עד אשר המערער הגיח עם רכבו, שיכור ומשולח רסן – וקטע באחת את מסע חייו.

בהיבטים מסוימים, דרכו של ההליך הפלילי היא לשים במוקד את הנאשם וזכויותיו. ואכן, בא-כוחו של המערער עשה מלאכתו נאמנה וניסה לשכנע כי יש לנהוג באופן מקל במערער. אלא שאל מול טיעונים אלו, אל לנו לשכוח כי מעשיו של המערער פגעו פגיעה קשה מנשוא בעקרון קדושת החיים – המנוח הלך ללא שוב ומשפחתו מתקשה להתאושש מאובדנו הפתאומי. החלל שנפער בליבם הוא עצום – ואין דבר שימלאו או יקהה את כאבם.

אחרי ככלות הכול, החוק מנחה אותנו בלשון ברורה בדבר העיקרון המנחה בענישה – עקרון ההלימה (סעיף 40ב לחוק). עונשו של המערער מבטא כראוי עקרון זה; אין מקום להקל בו, אף לא ביום אחד.

24. משכך, אציע לחברי ולחברתי כי נדחה את הערעור על כל חלקיו.

יוסף אלרון
שופט

השופט דוד מינץ:

אני מסכים.

דוד מינץ
שופט

השופטת רות רונן:

אני מסכימה.

רות רונן
שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט יוסף אלרון.

ניתן היום, ו׳ אייר תשפ״ה (04 מאי 2025).

דוד מינץ
שופט

יוסף אלרון
שופט

רות רונן
שופטת